

MIT OLVASSUNK AZ AKTUÁLIS POLITIKAI ESEMÉNYEKHEZ?

2.

INDIA

Összeállította: Nagy Katalin a debreceni Felsőfoku Tanító-
képző Intézet harmadéves hallgatója.

Szakmailag ellenőrizte: dr.Kardos Józsefné a Szolnok Megyei
Verseggy Könyvtár munkatársa.

Készült a Szolnok Megyei Verseggy Könyvtár rotaprint sokszo-
rosítóján, 100 példányban, 20 oldal terjedelemben, A/5. nagy-
ságban. Eng.sz.: 551/1965.sz. 1965. december hó.

Kiadja: a Szolnok Megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya.

Felelős kiadó: Elek Lajos.

B E V E Z E T Ő

Ázsia minden időben kivette részét a világtörténelem formálásából. A gyarmattartók már a XVI.-XVII. századtól nagy jelentőséget tulajdonítottak ennek a földrésznek és hatalmas energiabefektetéssel, hadsereggel és diplomáciával, leigázták, gyarmatosították egész Délkelet-Ázsiát. Nem volt ez alól kivétel India sem.

India az ősközösségi társadalomban jelentős anyagi és szellemi kulturát teremtett, amelyet a történelem folyamán fejlesztett, tökéletesített. A kapitalizmus haszonforrást látott e gazdag országban és meghódította. India gazdasági fejlődése megakadt a középkornál. Jelenpillanatban is egyes vidékein faekével szántanak. Az ország élelmiszer ellátását csak a minimum tudják biztosítani. Óriási még az éhség, a csecsemőhalandóság.

Nem lenne teljes a kép, ha nemoznánk azokról az óriási erőfeszítésekről, amelyeket 1947 óta tettek mind a mezőgazdaság, mind az iparosítás te-

rületén. India mindvégig küzdött a gyarmati liga ellen, de függetlenségét csak a II. világháboru után /1947-ben/ nyerte el.

Óriási népességű ország, ma is döntően beleszól a világpolitikába, a kas-miri konfliktus például napjainkban nagy érdeklődést és figyelmet vált ki a világon.

Olvasótervünkkel szeretnénk hozzájárulni ahhoz, hogy olvasóink teljes képet kapjanak India helyzetéről, irodalmáról, művészetéről a multban és a jelenben. A folyóiratok és napi sajtó egyes cikkeinek ismertetésével pedig a közelmult jelentős eseményeiben való tájékozódást kívánjuk megkönnyíteni.

Tájékoztatónkban olyan könyvek ismertetését találják, melyek megyei és városi, sőt községi könyvtárakban is hozzáférhetőek.

---.---

U t a z á s I n d i a f ö l d j é n

India tarkasága, "romantikája", s gyakran a titokzatos, sokrétű világ megismerésének vágya mindig vonzotta az utazókat. Számos értékes utleírás született e hatalmas országról. Indiáról rengeteget lehet írni, mert gazdag történelmi múltja van és épp oly gazdag mai élete is. Végtelen őserdőkből szép nagy városokba vagy jellegzetes falvakba érkezik az utazó.

Az utleírások, amelyeket itt felsorolunk alapos, általános tájékoztatást adnak és végig vezetnek Elő és Hátsó India változatos tájain.

308

K37

KENDE István

India monszun előtt. Bp. 1958, Biblioteca. 244 l., 74 t. 21 cm.

Bharat - Mata India anya! Így nevezi hazáját minden indiai. Óriási ország, hatalmas ház India. Egész országok lelnek benne otthonra: Madrás és Orissza, Kerala és Andra Pradesh, Kasmir és Majszér. 900 millió ember lakja a hatalmas birodalmat, különféle jellegzetességekkel rendelkező népek: hindik, telugunok, marátik, tamilok, malajalamok, pandzsábik, gudzsarátik. Gazdag birodalom, ezért a történelemnek mindig a közép-pontjában állt. Portugálok, angolok, franciák, amerikaiak harcoltak érte. Kifosztották, összetörték, de átélte minden megrázkódtatást! India ma éli

legizgalmasabb pillanatait. Függetlenné vált, leszámolt a multtal és új utakat épít. A régi kötöttségek még nem tűntek el, uralkodnak sok helyen, de egyre több embert hódít meg a modern élet. A könyv minderről beszél és egy szempillantást vet India képzőművészetére, természeti szépségére, életmódjára, iparára, nyomorára és boldogságára.

Sok képes dokumentumot találunk a könyvben.

910

S55

SICHOVSKY, Harry

India felszárítja könnyeit. Bp. 1961, Táncsics Kiadó. 271 l., 8 t. 20 cm.

Régi ország új utakon jár! Szemünk előtt pereg a történelem. Tüntetések, sztárjok, harcok és tömegmészárlások árán, de kiszakította magát India a brit birodalom kőnaékszeréből. 1947-ben függetlenné vált. 400 millió kuli-ból, 400 millió szabad indiai polgár született. Mindennek már tizenöt éve, azóta naponta születik valami új és meghal, ami régi. Traktorokat, atomreaktorokat, vízierőműveket építenek. A titokzatos India kezd világos utakon járni, és mindennapi életük hasonul a miénkhöz.

A szerző nagy odaadással mutatja be ezt a dinamikus életet az új győzelmét a régi felett, és azt a nagy küzdelmet, ahogyan az új győzött, mert ez is harc. Indiában nehéz a hagyományok ellenében cselekedni, harcolni kell annak, aki a jövő szavát hirdeti.

910

N21

NAGY István

Hetedhét országán keresztül Indiába. Bukarest. 1958. Állami Irod. és Műv. Kiadó. 145 l., 12 t. 16 cm.

Indiában nagyon színes változó az élet, változatos ruhák, színes tarkaság, de minden mögött ott van a miért? Az évszázados megszokás a kaszthoz való tartozás, a vallás sokfélesége is mind meghatározó tényező. Ez a könyv megismerteti a szokásokkal, a képzőművészettel, vallással, építészeti remekművekkel. A 2500 éves Buddha és Benaresz a szent város a Gangesz partján még mindig tisztelt, megbecsült. A vallás a régi élet maradványa, nem tűnt el, s még sokáig élni fog.

A szép templomok, istenszobrok, a régi kultúra maradványai, mégis jó, ha megismerjük őket. Nemcsak azért, mert hozzátartoznak a hindu ember mindennapi életéhez, hanem, mert felmérhetetlen kincset jelentenek a művelt ember számára.

910

F94

FRYD, Norbert

Bábkaraván Bandungban jár. Bp.-Bratislava. 1962-63, Táncsics K. 290. l. 32 t.

A neves író, cseh művészi báb-együttessel járt Délkelet-Ázsiában és a szokatlan feladat alkalmat adott Frydnek, hogy még szokatlanabb bepillan-

tást tehessen azokba az ázsiai országokba, amelyek ma a világ érdeklődésének középpontjában állanak. Tapasztalataiból, benyomásaiból igen ötletes és komoly problémákat is felvillantó könyvet írt. A könyv tulnyomó részben India, Ceylon, Jáva és Kambodzsa kulturális és politikai helyzetével foglalkozik. Szól az egzotikus keleti tánc, zene és színházművészetéről, a vallás hatásáról a keleti világ építészetére és általában a keleti emberek egész életfilozófiájára. A naplószerűen tarka fejezetekben komoly eszmefuttatásokat, vidám, sőt groteszk események váltják fel, amelyek mindvégig lekötik az olvasó érdeklődését. Az élvezetes könyvet a szerző 114 fényképpel és művészi illusztrációkkal egészíti ki.

910

R87

ROSSEELS, Maria

Keleti koktél. Bp. 1964, Táncsics K. 260 l. - 290 l.

Maria Rosseels, belga ujságíró. Keleti útjára Brüsszelből indul, végig utazik Távol-Kelet országain és Isztambulon keresztül kanyarodik ismét vissza Brüsszelbe. Rosseels nemcsak tehetséges ujságíró, hanem - nő is, aki a világot mindig egy kicsit női szemmel és női humorral nézi. Nemcsak a műemlékeket látja, hanem a körülöttük szaladgáló gyerekeket is, nemcsak az ősi szokásokat csodálja, hanem meglátja mögöttük a keleti nő kiszolgáltatott, keserves helyzetét is, és nemcsak elítéli, hanem gúnyolja a "férfiak paradicsomát", sőt a maga kedves, csipős módján, ha csak teheti, lázad is

ellene. A legtöbb időt Japánban töltötte, a többi országról inkább csak pillanatképet ad, de valamennyi éles és találó.

---.---

I n d i a t ö r t é n e l m e é s p o l i t i k a i é l e t e

Ebben a fejezetben felsorolunk néhány könyvet, amelyek összefoglalják India történelmét a legrégebbi időktől napjainkig. Összefüggő egészet alkotnak a kötetek, de egy-egy darabja kiragadva is alapos tájékoztatást ad India történelmről. Csillaggal /+/- jelöljük azokat a könyveket, amelyek a mai Indiával ismertetnek meg.

931

D17

DANGE

India az ősközösségtől a rabszolgaságig. Bp. Szikra. 1952, 215 l., 20 cm.

A szerzőt nagyszerű eszme inspirálta a könyv megírására. Az imperializmus széltebe-hosszába terjesztette, hogy gyarmati politikájának magva nem a kizsákmányolás és az értéktöbblet nyereség, hanem a humanizmus. Nyugati kulturát exportálnak elmaradott, kulturában szegény országokba.

Bebizonyítja Dange, hogy India egyike azoknak a világrészeknek, ahol az ember először állt lábra, gondolkodott és magas anyagi, majd szellemi kultúrát hozott létre. Ismerteti Indiára vonatkozóan az ősközösségi társadalmi rend kialakulását és felbomlását, a kasztrendszer létrejöttét és a válás alakulását. Ezek bizonyítására ősi képzőművészeti és irodalmi emlékeket hoz fel.

950

K32

A keleti országok ujkori története. Bp. 1955, Művelt Nép. 592 l., 12 térk.

A könyv első, Indiára vonatkozó része 132 laptól 189-ig tart. Az olvasó megtalálja ebben a részben India gazdag történelmének további fejezeteit. A középkorban gazdag ország - virágzó kereskedelemmel. Megismerjük a hűbéri rendszer létrejöttét és a feudális viszálykodásokat. A korai gyarmatosítás részleteit és ennek következményeként a ragyogó kultúra hanyatlását és az imperializmus térhódítását Indiában.

A második részben, 429. laptól 476. lapig olvasunk India történetéről a XVIII.-XIX. században. Ismertté válik a harc, amit az anyaország a gyarmattartó hatalmakkal folytatótt. A könyv dokumentum arról, hogy az idegen behatoló mindig gyűlölt volt, és India kezdettől fogva harcolt az európai behatolók kényszere ellen.

323

D98

DUTT, Rajani Palme

Merre tart India? Bp. 1951, Szikra. 649 l.

Dutt, neves angol közgazdász, az angol munkásmozgalom kiemelkedő egyénisége, India-szakértő. Könyve megismerteti az olvasóval az angol imperializmus alapvető kérdéseit, India önállósulási törekvéseit, 1946-ig. Alapos, részletes mű, kitér minden kérdésre felméri India lakosságának kilátástalan helyzetét, amelyet az imperializmus teremtett, szól a munkásosztályról és annak harcairól, a Kommunista Párt helyzetéről, irányító szerepéről, az elért eredményekről és a jövő kilátásairól. Európában és Amerikában nagy olvasótáborra tett szert a háboru után. A szocialista országokban 1947-ben fordították le, hosszú ideig kézikönyvként használták.

308

I57

India. Fordítás a Nagy Szovjet Enciklopédia XVIII.kötetének India cím-szavából. Bp. 1955, Szikra. 173 l.

Értékes történelmi összefoglalás, i.e. 2500-tól 1952 szeptemberéig. Rövid, de alapos tanulmány s mindazt megtalálhatja benne az olvasó, ami India történelmében lényeges, döntő esemény. Nemcsak politikai szemszögből emlékezik Indiáról, hanem gazdasági életének és szellemi kulturájának alakulásáról is szó van. A könyv első fejezete nagyon röviden foglalja

India földrajzi viszonyait.

Nemzetközi almanach. Bp. 1960, Kossuth K.

és

Nemzetközi almanach 1962 /pótkötet/

Indiára vonatkozó adatokat találunk benne, a tartalomjegyzék alapján, több helyen. Szociológiai és gazdasági statisztikák, fontos történelmi, politikai dátumok felsorolása és rövid magyarázata. Egy-egy dátum olvasásánál visszaemlékezünk az akkori világpolitikai helyzetre, hasznos tájékoztatót ad a Nemzetközi Almanach, érdemes átnézni.

338

B60

BETTELHEIM, Charles

A független India. Bp. 1965, Kossuth K. 602 l.

India sokat szenvedett a gyarmati kizsákmányolás kegyetlenségeitől, de fél-rabszolgasorsa tizenöt évvel ezelőtt lezárult. S azóta független Indiáról beszélünk. Társadalmi-gazdasági és politikai fejlődése gyors ütemű. Olyannyira, hogy azóta egy könyvre való fontos esemény gyűlt össze.

A könyv beszámol a lázas munkaütemről, a mezőgazdasági termelés problémáiról, a társadalom alakulásáról, az ötéves tervről, az ipari termelés üteméről, az életszínvonalról, politikai pártok alakulásáról és a burzsoázia jelenlegi helyzetéről Indiában.

A kötet a legfrissebb politikai és közgazdasági összefoglalás a mai Indiáról, s mint ilyen P. Dutt már ismertetett művének méltó folytatása.

380

I57

India. Bp. 1956, Közgazd.-Jogi K. 103 l., 1 térk.

A politika változásával párhuzamosan változott India gazdasági élete is. Ez a könyv a gazdasági élet alakulásáról, a kül- és belkereskedelemtől, a szállítás lehetőségeiről szól. Közgazdasági kalauz. Jellegéből következően sok statisztikát, táblázatot közöl.

---.---

I n d i a m ű v é s z e t e , i r o d a l m a

Egész Európában és így természetesen Magyarországon is keveset foglalkoztak India művészetével, a kutatás csak azokra a művekre irányult, amelyek nyugati eredetűek, és hellénisztikus jelleget viselnek magukon. Ez a tevékenység sem régikeletű, a XIX. századra nyulik vissza. Óriási értékkel bír tehát ez a tény, hogy a XX.sz.-ban már összefoglaló mű alapján ismerkedhetünk India művészetével a legősbibb daraboktól az újkorig. A magyar művész és tudós, Baktay Ervin érdeme, hogy ez a nagyszerű összefoglaló jellegű képzőművészeti album megszületett.

Olvasótervünkben a képzőművészetről csak ezt az egy értékes, összefoglaló művet közöljük. A könyv bibliográfiát ad a tartalomjegyzék előtt, s ennek alapján az érdeklődő olvasó még kisebb részletkérdések tanulmányozásába is bocsátkozhat.

730

B63

BAKTAY Ervin

India művészete. Bp. 1958, Képzőműv.Alap. 470 l.

Rendkívül értékes dolog megismerkedni egy távoli ország művészetével, nemcsak azért, mert az alkotások többsége eddig nem volt ismert előttünk, hanem azért is, mert a művek szemléletén keresztül kitárul előttünk egy

nép egész kulturája, gondolat és érzelemvilága. Baktay Ervin gazdag képanyaggal szemlélteti az indiai művészet fejlődésének sokoldalúságát. Emellett rendkívül világosan és áttekinthetően csoportosítja a földrésznek is beillő ország többévezredes művészetét.

India irodalmi élete széles skálán mozog. Nem csak napjainkban születnek ragyogó irodalmi alkotások, de a legrégibb időkből is bőven rendelkezik szép irodalmi emlékekkel.

Olvasótervünk két csoportosításban közli az irodalmat: klasszikusok és maiak. A válogatás nem teljes, az itt felsorolt műveknél sokkal több található a könyvtárakban. Ezek a könyvek azonban általános tájékozottsághoz juttatják az olvasót és átfogó képet adnak az indiai ember életéről, izléséről, és társadalmiságáról.

R36

Rámájana és Mahábhárta. Elbeszéli Baktay Ervin. Bp. 1960, Európa. 715 l.

Két hatalmas ősi eposz elbeszélése ez a mű. Minden bizonnyal nem egy ember alkotta ezeket az eposz óriásokat, csak a népképzelet eereje kapcsolja őket egy-egy élő személyhez: így teszi hitelesebbé, értékesebbé. A két eposz

nagy történelmi eseményeket rögzít: az árja népek bevándorlását Indiába és a hódító hadjáratokat, amelyek során elfoglalták Dél-Indiát és a mai Ceylont. Az eposzok nemcsak a régi India történelméről őriztek meg értékes adatokat, hanem megismerhetjük belőlük lakói életét, szokásait. Baktay Ervin nagy műgonddal foglalja össze a hatalmas terjedelmű eposzokat, megőrizve az eredeti művek költői szépségét.

K12

KALIDÁSZ

Válogatott művei. Bp. 1961, Európa, 351 l.

Az indiai kultúra összevetve a göröggel és rómaival nem kisebb értékű, csak más világot tükröznek és az alkotások is más szabályok szerint születtek. Kálidásza i.e. IV-V. században élt. Műveinek keletkezési sorrendjét nem ismerjük, de költeményei tiszta képet nyújtanak korának társadalmáról, a keleti emberek problémáiról, szokásairól. A költemények szereplői történelmi személyek. A fordítás igyekszik visszaadni Kálidásza műveire jellemző forró szenvedélyt. Ezek a költemények India klasszikus irodalmi értékei.

K12

KÁLIDÁSZA

Felhő-hirnök. Bp. 1959, Európa. 79 l.

Kálidásza műveit klasszikussá tette az idő. Másfél évezred óta élnek és hatnak Indiában. "A felhő-hirnök" az európai olvasó számára eleinte talán szokatlan. Szokatlan a képek buja áradása, az érzelmek tobzódó özöne, amely szinte teljesen elborítja a cselekmény vékony fonalát: egy száműzetésre ítélt tündér vágyakozó üzenetét kedveséhez. Jellemző a költeményre az egész természet-átható, tulfütött, szerelmes légkör, amely a műnek a tulajdonképpeni tartalma.

A56

ANAND, Mulik Ráj

Rádha és Krisna szerelme. Indiai népmesék. Bp. 1964, Európa. 226 l.

Indiában is a szóbeliség alapján terjedt az irodalom, hisz írni-olvasni kevesen tudtak, és még ma is nagy az analfabétizmus. Anand kötete uttörő próbálkozás. Azokat a népmeséket meséli el, amelyeket gyermekkorában hallott az öregektől. Néhol átköltötte az egyes részeket, néhol összekapcsolt, hogy elérje a legjobb formát. A kötet az indiai nép első hőskorát tükrözi, vitathatatlan ősi irodalmi emlék.

S96

SUKASZAPTATI

A papagáj hetven meséje a csalfa asszonyról. Bp. 1963, Helikon. 249 l.

A papagáj hetven meséjét kevesen ismerik, pedig számos verziója bejárta Keletet, s egyes motívumai Nyugatra is eljutottak. Sukaszaptati meséiben megjelenik az indiai társadalom csaknem minden rétege: parasztok, iparosok, kereskedők, királyok, brahmanák, dzsaina szerzetesek. Többször szerepel az ügyefogyott irály, a gazdagok önzése, vagyis szó van itt is az elnyomó hatalmakkal szembeni bírálatról. A szerző leleplezi a mindennapi élet visszásságait, kora társadalmi ellentmondásait. A mesék nevelő célzatúak és igen szórakoztató olvasmányok.

T13

TAGORE, Rabindranath

A boldogság ígérete. Elbeszélések. Bp. 1961, Európa. 241 l.

A világhírű indiai költő és író, az indiai nép nagy nevelője és szervezője volt. Nemcsak a gyarmatosító politika ellen küzd, hanem a népet megbénító hagyományok ellen is. Küzd a kasztrendszer,^agyermekházasság, az özvegyek elégetése ellen. A felvilágosodás eszmekörének első hirdetője Indiában.

Rengeteg regényt, elbeszélést írt. Ebből a kötetből is megismerhetjük az indiai tájakat, a távoli, titokzatos emberek szomorú életét, szenvedéseit. De feltárul előttünk Tagore humanizmusa is, a küzdelme a haladást gátló babonák szokások ellen.

B28

BANNERJEE, Manik

A Padma hajósa. Regény. Bp. 1956, Uj M. Kiadó. 183 l.

Verejtékes robot és titkolt szerelem, pusztító vihar és felhőkön áttörő napsugár - sok gond, kevés öröm között zajlik a bengáli halászok élete, s a Padma, a bölcs, örök folyó nem apad ki soha. "Ki tudja, mikor keletkezett a folyó? A habok másodpercnyi szünet nélkül hömpölyögnek a tenger felé, Senki sem látta a Padma iszapágyát, melyet örökre magába rejt az egyre mozgó, hullámozó víz..." s a szegény halásznép él, szeret, dolgozik évezredek sodrának ritmusára.

P90

PREMCSAND

Az áldozati tehén. Regény. Bp. 1959, Európa. 356 l.

Premcsand regénye hiradás egy távoli világ bajairól, örömeiről. Hiradás és figyelmeztetés: milyen sokat szenvednek még a világon és milyen sokan áhítoznak boldogságra, mint ahogy a regény főszereplője Horu, a szegény paraszt, aki hiába vágyik egész életében egy tehénre, nem tudja megszerezni.

A56

ANAND, Mulk Radzs

Tealevél. Regény. Bp. 1952, Szépirodalmi Kiadó. 207 l.

A gyarmattartók hatalmas ültetvényeket tartottak fenn Indiában, s rabszolga módjára termeltettek az indiai szegényekkel. Egy teaültetvényen játszódik a regény, hihetetlen nyomor, szenvedés árad soraiból. A mindennapi létért való küzdelem, a járványok pusztítása a szegény emberek között, a kiszolgáltatottság, mind igaz és őszinte részvétellel mondja el az író. Gunnyal, megvetéssel emlékezik a gyarmattartók és hazai bérenceik jellemtelenségéről, embertelenségéről.

I57

Indiai elbeszélések. Bp. 1953, Szépirod. Kiadó. 212 l.

Ez a kötet néhány haladó indiai író elbeszéléseit gyűjti össze. Korántsem ad teljes képet erről a csodálatos távoli országról. De a kép mégis igaz, India haladó írói a valóságot mutatják be írásaikban. A kötet egészében tükrözi az elnyomottak ellenállását és tiltakozását a rabszolgaság, inség, a testvérgyilkos mézárások, a tudatlanság és jogfosztottság ellen. A novellákban ^{meg}ismert kisemberek lesznek azok, akik kivívják a jobb élet feltételeit, s akik az indiai nép kezébe adják a csodálatos ország minden kincsét.

A N A G Y V I L Á G indiai irodalma

CSANDAR, Krisan

Mahá Laksmi hídja. Novella. 1960. 8 sz. 1118-1126 l.

India irodalmi életéről. Irod.Tört.cikk. 1959. 7 sz. 1043-1046 l.

MÁTRAI Mátyás: Rabindranath Tagore; /Irod. tört.cikk./ 1961/5.sz.
724-726 l.

NATH, Kedar:

Azok az előkelőségek. Novella. 1958/1.sz. 61-69 l.

--.---

Az elmúlt néhány hónapban heti- és napilapjaink számos cikket és tudósítást közöltek Indiáról a kasmiri konfliktussal kapcsolatban. Az alábbiakban ezekből közlünk válogatást:

A MAGYARORSZÁG c. hetilapban található cikkek:

Nehru pártja Nehru nélkül. /1965/38.sz./

Kasmir. Hadüzenet nélkül. /1965/38.sz./
Kasmir. Tűzszünet - puska ropogással. /1965/40.sz./
India - Pakisztán. /1965/41.sz./

A NÉPSZABADSÁG-ban megjelentek:

Súlyos földi és légi harcok Kasmirban /1965.szept.3./
Pakisztán amerikai fegyvereket használ Kasmirban /szept.4./
Kiterjednek a harcok az indiai - pakisztáni hadszíntéren /szept.9./
Koszigin tűzszüneti felhívása Sasztrihoz és Ajub Khanhoz /szept. 12/
Enyhülés az indiai - pakisztáni hadszíntéren /szept. 15./
Eredménytelenül végződtek U Thant indiai és pakisztáni tárgyalásai /szept.16./
Találkozzék Ajub Khan és Sasztri - U Thant javaslata /szept. 17./
Viszonylagos szélcsend az indiai - pakisztáni hadszíntéren /szept. 18./
Heves tankcsata a nyugat-pakisztáni Sialkot térségében /szept. 19./
India hajlandó a tűzszünetre /szept. 22./
Tűzszünet az indiai - pakisztáni határon /szept. 23./
Az indiai - pakisztáni fronton megszűnt a harci tevékenység /szept. 24./
Sasztri és Ajub Khan köszönete a Szovjetunió felajánlott jó szolgálataiért /szept. 26./
Az incidensek miatt ismét feszült az indiai - pakisztáni helyzet /szept.28./
Pakisztáni jelentések szerint ismét harcok folynak Kasmirban. /okt.2./

